

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ПО СИГУРНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯТА

1202 СОФИЯ, ул. „Козлодуй“ № 4

тел.: +3592 9333 600; факс: +3592 9873 750; e-mail: dksi@dksi.bg

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ПО СИГУРНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯТА ЗА 2021 Г.

Държавната комисия по сигурността на информацията е държавен орган, който осъществява политиката на Република България в областта на защитата на класифицираната информация, съгласно разпоредбата на чл. 4 от Закона за защита на класифицираната информация. Законът възлага на Комисията задължения, свързани с осигуряване на еднаквата защита на националната и чуждестранната класифицирана информация.

Държавната комисия по сигурността на информацията е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище в гр. София. Съгласно Закона за защита на класифицираната информация ДКСИ е първостепенен разпоредител с бюджетни средства.

Комисията е колегиален орган, който се състои от председател, заместник-председател и трима членове.

При осъществяване на своите правомощия ДКСИ се подпомага от специализирана и обща администрация, под ръководството на главен секретар.

Отчетът за изпълнението на програмния бюджет на Държавна комисия по сигурността на информацията към 31.12.2021 г. обхваща степента на изпълнение на заложените стратегически цели и задачи.

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г. (обн. ДВ бр. 104/08.12.2020 г.), чл. 39, ал. 1 е утвърден бюджетът на ДКСИ за 2021 г. в размер на 11 547 900 лв., в това число по основни показатели: текущи разходи – 10 747 900 лв. и капиталови разходи - 800 000 лв. От общите текущи разходи утвърдените разходи за персонал за 2021 г. са в размер на 8 673 000 лв.

На основание чл. 106, ал. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2021 г., разходите, максималните размери на новите задължения за разходи по приетите бюджети, предоставените трансфери за други бюджети по чл. 18 и 19 от ЗДБРБ за 2021 г., бюджетното взаимоотношение с централния бюджет на разпоредителите с бюджет, субсидиите и другите текущи трансфери и капиталовите трансфери за нефинансовите предприятия се извършват в размер до 95 на сто. Размерът на ограничението по чл. 106, ал. 1 от ЗДБРБ за ДКСИ за 2021 г. е 577 400 лв.

Разпределението на заделените средства от бюджета на ДКСИ, съгласно чл. 106, ал. 2 от ЗДБРБ за 2021 г., е както следва: разходи за издръжка в размер на 277 400 лв., разходи за платени данъци, такси и административни санкции в размер на 70 000 лв. и капиталовите разходи в размер на 230 000 лв.

С Постановление на Министерския съвет № 408/23.12.2020 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2021 г., т. 37 от Приложение № 1 към чл. 1 са утвърдени показателите по **Бюджетна програма** „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“ по бюджета на ДКСИ за 2021 г. и разпределението на ведомствените и администрирани разходи по бюджетната програма, както следва:

РАЗХОДИ ПО ПРОГРАМИ	Сума (в лева)
4800.01.00 Функционална област „Защита на класифицираната информация“	
4800.01.01 Бюджетна програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“	
I. Общо ведомствени разходи	11 547 900
<i>от тях за:</i>	
Персонал	8 673 000
Издръжка	2 074 900
Капиталови разходи	800 000
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	-
III. Общо разходи (I+II)	11 547 900

В изпълнение на Постановление № 113 от 29.03.2021 г. на Министерския съвет за одобряване на допълнителни разходи и трансфери по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2021 г. за сметка на разходи и/или трансфери по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет и субсидии и други текущи трансфери и капиталови трансфери за нефинансови предприятия за 2021 г. и на основание чл. 109, ал. 5 от Закона за публичните финанси **бюджетът на ДКСИ е намален с 95 900 лв.**, като намалението е за сметка на издръжката и други текущи разходи. За извършената промяна е изпратено писмо изх. № АИ-766/31.03.2021 г. до Министерството на финансите.

В изпълнение на Постановление № 177/29.04.2021 г. на Министерския съвет за одобряване на допълнителни разходи и трансфери по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2021 г. за сметка на разходи и/или трансфери по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет и субсидии и други текущи трансфери и капиталови трансфери за нефинансови предприятия за 2021 г. **бюджетът на ДКСИ е намален с 82 900 лв.**, като намалението е за сметка на капиталовите разходи. За извършената промяна е изпратено писмо изх. № АИ-1137/12.05.2021 г. до Министерството на финансите.

В изпълнение на чл. 14 от Постановление № 474/30.12.2021 г. на Министерския съвет за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на

държавното обществено осигуряване за 2021 г., се намаляват утвърдените разходи по бюджета на ДКСИ с **345 000** лв. за сметка на разходите за „Платени данъци, такси и административни санкции” в размер на 80 000 лв. и на „Капиталови разходи/Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт” в размер на 265 000 лв.

Изпратени са писма до Министерство на финансите, с които министъра на финансите е уведомен за извършените промени.

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма

4800.01.01. Бюджетна програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“ <i>Показатели за изпълнение</i>	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2021 г.
1. Обучени лица за работа с класифицирана информация	бр.	450	324
2. Пренесени и доставени документи и/или материали, съдържащи класифицирана информация	бр.	130 000	197 256

Отчет на приходите по бюджета на ДКСИ

По бюджета на ДКСИ за 2021 г. не са планирани собствени приходи.

Към 31.12.2021 г. са отчетени приходи в размер на 22 847 лв., в т. ч. нетни приходи от продажби на услуги, стоки и продукция в размер на 19 642 (приходи от нощувки в Учебния център на ДКСИ в гр. Банкя, където се провеждат обученията по ЗЗКИ на лица от страната), получени застрахователни обезщетения в размер на 3372 лв., други неданъчни приходи в размер на 693 лв., както и платен данък върху реализираните приходи от стопанска дейност на ДКСИ и внесен туристически данък (-860) лв.

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	0	0	22 847
Приходи и доходи от собственост	0	0	19 642
Други приходи	0	0	4 065
Внесен ДДС и други данъци върху продажбите	0	0	-860

Отчет на разходите по бюджета на ДКСИ за 2021 г.

Извършените разходи по бюджета на ДКСИ към 31.12.2021 г. са в размер на **10 815 908 лева**, представляващи 98.11 % от уточнения годишен план.

Отчетът на разходите по бюджетната програма на ДКСИ, разпределен по показатели е, както следва:

№	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет към 31.12.2021 г.
	4800.01.00 Функционална област „Защита на класифицираната информация“			
	4800.01.01 Бюджетна програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“			
I.	Общо ведомствени разходи	11 547 900	11 024 100	10 815 908
	Персонал	8 673 000	8 697 000	8 605 754
	Издръжка	2 074 900	1 875 000	1 835 380
	Капиталови разходи	800 000	452 100	374 774
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета - общо			
III.	Общо разходи (I+II)	11 547 900	11 024 100	10 815 908

Извършените разходи по основни показатели са, както следва:

1. Разходи за персонал - 8 605 754 лв. или 98,9 % спрямо уточнения годишен план.
2. Разходи за издръжка - 1 835 380 лв. или 97,9 % спрямо уточнения годишен план.
3. Капиталови разходи - 374 774 лв. или 82,9 % спрямо уточнения годишен план.

Извършените разходи по бюджета на ДКСИ към 31.12.2021 г. са изцяло съобразени със стратегическите и оперативните цели на ДКСИ.

Стратегически цели на ДКСИ и дейности за изпълнение на бюджетната програма

Стратегическите цели на ДКСИ за периода 2020 г. – 2024 г. са:

1. Защита на класифицираната информация от нерегламентиран достъп.
2. Усъвършенстване, развитие, координация и общ контрол на националната система за защита на класифицираната информация чрез прилагане на мерки по персонална, документална, физическа, индустриална сигурност, сигурност на комуникационните и информационните системи и криптографска сигурност.
3. Усъвършенстване на системата за обучение по защита на класифицирана информация с цел изграждане на съзнание за сигурност у лицата, ангажирани с дейности по опазване и защита на класифицираната информация.
4. Подобряване на институционалния и административен капацитет на ДКСИ за успешно изпълнение на мисията и функциите.

За ефективно изпълнение на бюджетната програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“ ДКСИ извършва следните видове дейности:

1. Усъвършенстване, развитие, координация и контрол на националната система за защита на класифицираната информация в контекста на изискванията на НАТО и ЕС по персонална, документална, физическа, индустриална сигурност, сигурност на комуникационните и информационните системи и криптографска сигурност.

2. Актуализиране на нормативната база, регулираща обществените отношения, свързани със защитата на класифицираната информация.

3. Изучаване и практическо прилагане на регламентиращите документи в областта на защитата на класифицираната информация и тяхното привеждане в съответствие с изискванията на НАТО и ЕС.

4. Задълбочаване на координацията и контрола в областта на класифицираната информация в отношенията с другите служби за сигурност и служби за обществен ред.

5. Участие във ведомствени и междуведомствени работни групи по видовете сигурност на класифицираната информация.

6. Подобряване на взаимодействието с организационните единици и оказване на методическа помощ за правилното прилагане на правилата за защита на класифицираната информация.

7. Организиране и контролиране на дейностите по обучение за работа с класифицирана и чуждестранна класифицирана информация на служителите по сигурността на информацията и служителите в организационните единици, получили достъп до класифицирана информация.

8. Извършване на периодични дейности по акредитиране на комуникационните и информационните системи (КИС) на ДКСИ. Извършване на дейности по акредитиране и преакредитиране на КИС за работа с чуждестранна класифицирана информация, класифицирана информация на НАТО и ЕС и точки на присъствие на КИС на НАТО и ЕС.

9. Оптимизиране на работата по защита на чуждестранната класифицирана информация и активизиране участието на експерти на ДКСИ в мероприятия по осъществяване на международните контакти на двустранна и многостранна основа.

10. Участие на представители на ДКСИ в заседания и работни групи на органите на НАТО и ЕС.

11. Подготовка и организация за подписване на двустранни споразумения в областта за защита на класифицираната информация с държави, с които Република България има активно икономическо и политическо сътрудничество.

12. Създаване и поддържане на единни регистри на издадените, отнетите или прекратените разрешения, удостоверения, сертификати и потвърждения, на отказите за издаването или прекратяването на такива, както и регистър на материалите и документите, съдържащи класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна;

13. Популяризиране на дейността на ДКСИ чрез отразяване в интернет страницата на комисията на международната дейност, дейността по обучението за работа с класифицирана информация, провеждането на работни срещи по въпроси относно приложението на ЗЗКИ.

14. Осигуряване на оптимална организационна структура и укрепване на административния капацитет.

15. Осигуряване финансовото и ресурсно обслужване на Комисията.

Регулаторна рамка на системата за защита на класифицираната информация - изменения в ЗЗКИ и актовете по прилагането му.

През 2021 г. не са извършвани изменения и/или допълнения по същество в правната база за защита на класифицираната информация. В ЗЗКИ са направени две изменения от правно-технически характер, наложени от изменения в други закони.

Липсата на съществени изменения на материално-правните разпоредби на ЗЗКИ, ППЗЗКИ и наредбите по видовете сигурност се обуславя от факта, че следствие от спазването и практическото приложение на правилата за защита на класифицираната информация от оправомощените органи в тази област и от организационните единици, не е установена колизия между отделните норми, както и празноти в уредбата на конкретните обществени отношения. Въз основа на това може да се обоснове заключението за стабилност на регулаторната рамка на системата за защита на класифицираната информация.

ОТЧЕТ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ ПРЕЗ 2021 Г. ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНАТА ПРОГРАМА „ОРГАНИЗИРАНЕ, ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ, КООРДИНИРАНЕ И КОНТРОЛИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ПО ЗАЩИТА НА КЛАСИФИЦИРАНАТА ИНФОРМАЦИЯ И ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕДНАКВАТА Й ЗАЩИТА В НАЦИОНАЛЕН И МЕЖДУНАРОДЕН ПЛАН“

През 2021 г. ДКСИ продължи своята дейност в изпълнение на чл. 1, ал. 2 от ЗЗКИ по организацията и контрола на Националната система за защита на класифицираната информация в тясно взаимодействие с компетентните органи, с цел недопускане на нерегламентиран достъп до класифицирана информация.

Държавната комисия по сигурността на информацията проведе 105 редовни заседания, на които разгледа процедури, свързани с прилагането на мерките за защита на класифицираната информация по отделните видове сигурност и взе решения, свързани с:

– издаване на разрешения за достъп до класифицирана информация на лицата, предложени за назначаване като служители по сигурността на информацията след извършване на проучване, съвместно със службите за сигурност;

– издаване на сертификати, потвърждаващи пред чуждестранни власти, че български физически или юридически лица притежават разрешение, съответно удостоверение;

– извършване на проучване, съвместно със службите за сигурност на български граждани, които кандидатстват за заемане на длъжност или за изпълнение

на конкретно възложени задачи, налагащи работа с класифицирана информация на друга държава или международна организация;

- постъпили жалби срещу актове на отнемане, отказ и прекратяване на разрешения за достъп до класифицирана информация, издадени от проучващите органи;

- разкриване и закриване на регистратури за класифицирана информация, издаване, потвърждаване и анулиране на уникални идентификационни номера;

- постъпили доклади от ДАНС за резултатите от извършените проверки по реда на прекия контрол;

- предложения от организационните единици за унищожаване на документи и материали, съдържащи класифицирана информация;

- предложения от организационните единици за удължаване на срока на защита на документи и материали, съдържащи класифицирана информация;

- вземане на решения по чл. 9, т. 9а в случаите по чл. 45а, ал. 3 от ЗЗКИ;

- издаване на сертификати за сигурност на комуникационни и информационни системи, предназначени за работа с класифицирана информация на НАТО и ЕС, включително и за определен период;

- предоставяне на класифицирана информация на други държави;

- международното сътрудничество в областта на защитата на класифицираната информация и изпълнението на задълженията на ДКСИ като Национален орган по сигурността в контекста на членството на Република България в НАТО и ЕС;

- координацията и взаимодействието с ръководителите и служителите по сигурността на информацията на службите за сигурност, службите за обществен ред и организационните единици за изпълнение на мерките по видовете сигурност на информацията.

Проведени са 120 консултации със служители от организационните единици и граждани, на които са обсъдени и разяснени поставени въпроси, свързани с промените в Правилника за прилагане на ЗЗКИ и подзаконовата нормативна уредба; процедурите по издаване на сертификати за достъп до класифицирана информация на НАТО и на ЕС на български граждани, кандидати за работа или служители в структурите на двете организации; прилагането на мерките в областта на индустриалната сигурност; промяната на нивото на класификация на информацията, обработвана в регистратурите; промяната и премахването на нивата на класификация на документи; реда за унищожаване на документи и материали, съдържащи класифицирана информация и други.

Дейност по видове сигурност

Персонална сигурност

Персоналната сигурност е система от принципи и мерки, прилагани от компетентните органи спрямо лица с цел гарантиране на тяхната надеждност с оглед защита на класифицираната информация. Принципите и мерките по персонална сигурност включват принципа „необходимост да се знае”, процедурата по проучване

на лицата и издаването на разрешение за достъп по глава пета от ЗЗКИ, провеждането на обучение на лицата по реда на закона и правилника за неговото прилагане и осъществяването на контрол в тази област (чл. 83, ал. 1 и 2 от ЗЗКИ).

През 2021 г. ДКСИ е взела решения по 6 509 процедури в областта на персоналната сигурност, свързани с проучванията за надеждност на служители по сигурността на информацията (ССИ), издаването на разрешения по реда на чл. 9, т. 9а от ЗЗКИ, издаването на сертификати за достъп до КИ на НАТО и ЕС, мотивирани становища за издаване на сертификати за достъп до класифицирана информация на ЕС от структури на ЕС, издаването на потвърждения за достъп до класифицирана информация на чужди граждани и административни производства при обжалване на откази и отнемания по реда на чл. 62 и сл. от ЗЗКИ.

ДКСИ издаде 331 разрешения на служители по сигурността на информацията, разпределени по нива на достъп „Строго секретно“, „Секретно“ и „Поверително“.

ДКСИ прекрати 333 разрешения за достъп до класифицирана информация на служители по сигурността на информацията поради изтичане на техния срок или отпадане на необходимостта. През 2021 г. не са издавани отнемания на разрешения за достъп до класифицирана информация на ССИ. Няма издадени откази за достъп на тази категория лица.

През отчетния период ДКСИ издаде 40 разрешения и 31 прекратявания на разрешения за достъп до класифицирана информация на лица с установена принадлежност към Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА.

Към 31.12.2021 г. в единните регистри на ДКСИ са постъпили 18 353 разрешения, 17 200 прекратявания, 32 отнемания и 23 отказа за достъп до класифицирана информация, издадени от проучващите органи.

Съгласно критериите за надеждност в регламентиращите документи на НАТО и ЕС и при спазване на принципа „Необходимост да се знае“ през отчетния период ДКСИ издаде 3 552 сертификата за достъп до класифицирана информация на НАТО и 2 669 сертификата за достъп до класифицирана информация на ЕС.

Съвместно със службите за сигурност ДКСИ продължи да извършва проучвания на български граждани, които кандидатстват за заемане на длъжности или за изпълнение на конкретно възложени задачи, налагащи работа с класифицирана информация на друга държава или международна организация.

През 2021 г. ДКСИ извърши необходимите проверки и потвърди наличието или липсата на достъп до чуждестранна класифицирана информация на 38 български граждани, кандидати за работа в международна институция по запитване от компетентните органи на НАТО, ЕС и чужди държави, с които Република България има сключени споразумения за защита на класифицирана информация. Извършени са проучвания на 147 български граждани за работа с класифицирана информация на НАТО и/или на ЕС, приключили с издаване на 43 сертификата за достъп до класифицирана информация на НАТО, 36 сертификата за достъп до класифицирана информация на ЕС и 92 мотивирани становища за издаване на съответните сертификати от структури на ЕС.

ДКСИ продължи да изпълнява своите контролни функции като компетентен административен орган, пред която могат да се оспорват индивидуалните административни актове на проучващите органи. Разглеждането на постъпили жалби

срещу постановени от проучващите органи откази за издаване, отнемане или прекратяване на разрешение за достъп до класифицирана информация от ДКСИ през отчетния период са извършвани при спазване на принципите на безпристрастност и обективност с цел защита на правата на гражданите и защита на класифицираната информация от нерегламентиран достъп.

Към 31.12.2021 г. няма административни производства оставени без разглеждане от ДКСИ, свързани с жалби срещу постановени от проучващите органи откази за издаване, отнемане или прекратяване на разрешения за достъп до класифицирана информация.

Документална сигурност

В изпълнение на чл. 35 от Закона за защита на класифицираната информация ДКСИ води регистър на документите и материалите, съдържащи класифицирана информация, създадени в организационните единици. През 2021 г. броят на създадените и регистрирани в ДКСИ материали и документи, съдържащи класифицирана информация е близо 489 хил.

В изпълнение на чл. 9, т. 18 от Закона за защита на класифицираната информация дирекция „Специална куриерска служба” продължи да осъществява своята дейност по приемане, съхранение, пренасяне и доставяне на документи и/или материали, съдържащи класифицирана информация, в условията на епидемичната обстановка, предизвикана от COVID-19. От структурите на дирекцията са пренесени и доставени на адресатите общо 197 256 броя пакети с материали, съдържащи класифицирана информация, от които 145 816 броя - съдържащи национална класифицирана информация и 1 440 броя - съдържащи класифицирана информация на НАТО и ЕС, като общият обем на обработените материали в дирекцията е близо 490 хил. броя.

Общият брой на пакетите, съдържащи национална класифицирана информация, пренесени през 2021 г. от и за организационните единици чрез дирекция „Специална куриерска служба” спрямо същия период на 2020 година бележи леко намаление.

В процеса на приемане, съхранение, пренасяне и доставяне на пакетите, съдържащи класифицирана информация, през изтеклия период не са констатирани данни, факти или обстоятелства, представляващи заплаха за сигурността им.

Във връзка с осъществяване на дейността по пренасяне на документи, съдържащи класифицирана информация, от куриерите на специализирани звена в службите за сигурност и обществен ред, органите от съдебната власт и прокуратурата и куриерите на търговските дружества, ДКСИ извършва функционално обучение на тези лица и издава специални куриерски карти. През отчетния период ДКСИ е провела функционално обучение на 59 служители, определени за куриери в организационните единици. Комисията е издала 829 куриерски карти на служители след преминалото функционално обучение от ДКСИ или от служителите по сигурността на информацията в организационните единици.

Физическа сигурност

Физическата сигурност е система от общи, конкретни и специални мерки за своевременно противодействие и предотвратяване на нерегламентиран достъп до

материали, документи, техника и съоръжения, представляващи класифицирана информация. ДКСИ получава актуална информация за състоянието на изградените регистратури, прилаганите мерки, способности и средства за физическа сигурност на класифицирана информация в организационните единици и за условията и реда за тяхното използване. През 2021 г. ДКСИ на свои заседания разгледа получените протоколи от извършени проверки за разкриване на регистратури за класифицирана информация и издаде 26 уникални идентификационни номера (УИН) на регистратури за национална класифицирана информация, 2 УИН на регистратури за класифицирана информация на НАТО и 2 УИН на регистратури за класифицирана информация на ЕС.

През отчетния период са потвърдени 117 УИН на регистратури и контролни пунктове за националната класифицирана информация, 4 за класифицирана информация на НАТО и 5 за класифицирана информация на ЕС, поради настъпили обстоятелства за издаване на УИН. Закрити са и са анулирани УИН на 25 регистратури за национална класифицирана информация и 2 за класифицирана информация на НАТО.

Индустриална сигурност

ДКСИ запазва координиращата си роля при инициране и провеждане на обществени поръчки с достъп до национална класифицирана информация и такива от съществено значение за националната сигурност. Ефективното взаимодействие между ДКСИ, ДАНС и възложителите на обществени поръчки, гарантира спазването на процедурите по чл. 95 и чл. 96, ал. 2 от ЗЗКИ. С активното взаимодействие между ДКСИ, Службата на НАТО по сигурността и агенциите възложители от НАТО се цели своевременно приключване на процедурите по индустриална сигурност за участие на български търговски дружества и техни служители – кандидати и изпълнители по класифицирани проекти на НАТО, при спазване на изискванията, принципите и стандартите на Директивата на НАТО относно класифицираните проекти и индустриалната сигурност АС (35-D/2003-REV5) и ЗЗКИ.

През отчетния период Комисията издаде 30 сертификата за сигурност на класифицирана информация на НАТО и 1 сертификат за сигурност на класифицирана информация на ЕС на български юридически лица по реда на индустриалната сигурност.

През 2021 г. по искания на чуждестранните компетентни органи ДКСИ извърши необходимите проверки и потвърди наличието на достъп до класифицирана информация на 2 български юридически лица във връзка с процедури по индустриална сигурност.

Държавната комисия по сигурността на информацията, в качеството на Национален орган по сигурността, координира дейността по издаване на потвърждения за достъп до класифицирана информация на чуждестранни физически и юридически лица. През 2021 г. въз основа на искания от български възложители ДКСИ иницира пред компетентните органи по сигурността на други държави проверки на 5 чуждестранни търговски дружества и 49 техни служители - кандидати или изпълнители на договори, свързани с достъп до класифицирана информация. Резултатите от извършените проверки и получената информация от компетентните

национални органи по сигурността своевременно са предоставени на ДАНС за предприемане на действия.

Сигурност на комуникационните и информационните системи (КИС)

ДКСИ осъществява общ контрол по защитата на сигурността на класифицирана информация в комуникационните и информационните системи, както и на процеса на тяхното акредитиране, в изпълнение на чл. 2 от Наредбата за сигурността на комуникационните и информационните системи.

ДКСИ отговаря за организацията и контрола по изпълнението на международните договори, по които Република България е страна и свързаните с това процедури по акредитиране и преакредитиране на точки на присъствие на комуникационните и информационните системи на НАТО и на ЕС в изпълнение на чл. 9, т. 16 от ЗЗКИ. ДКСИ извършва преакретитиране на изградените точки на присъствие на КИС на НАТО и ЕС и техните разширения в Република България, съобразно тригодишния срок на валидност на декларациите за съответствие.

През 2021 г. от ДКСИ успешно бяха проведени и приключиха с положителен резултат 13 процедури по акредитиране и преакредитиране на КИС за работа с класифицирана информация на НАТО и на ЕС: 3 процедури за преакредитиране на точки на присъствие на КИС на ЕС, 2 процедури по преакредитиране на точки на КИС на НАТО, 2 процедури по акредитиране на новоизградени възли от български елементи на КИС на НАТО имрежата за обмен на класифицирана информация на НАТО, 3 процедури по акредитиране на национална КИС за работа с класифицирана информация на НАТО за участие в планирани учения на НАТО, 2 процедури по ново акредитиране на национална КИС за работа с класифицирана информация на ЕС завършили с издаване на сертификат и едно допълнително акредитиране на КИС за работа с класифицирана информация на НАТО в Министерството на отбраната.

Със свои решения ДКСИ съгласува издаването на 45 сертификата за сигурност на КИС от Органа по акредитиране на сигурността .

ДКСИ продължи да оказва съдействие и методическа помощ на организационните единици при акредитиране на техни КИС за работа с класифицирана информация на НАТО и ЕС, да изготвя стратегии за акредитиране на конкретни комуникационни и информационни системи и да дава указания както за изготвяне на необходимите документи, така и за реализиране на изискванията за логическо разделяне на националната от чуждестранната класифицирана информация.

Оказваната методическа помощ и проведените консултации от експертите на ДКСИ през 2021 г. по конкретни въпроси в областта на акредитиране на КИС на служители от държавните органи и институции, съдебната система и някои търговски дружества, спомогна за повишаване на осведомеността на организационните единици при планиране и прилагане на по-комплексни технически и организационни мерки за сигурност на КИС и осъществяване на по-ефективна подготовка за провеждане на процедурите по акредитирането им.

Криптографска сигурност

ДКСИ осъществява общо ръководство и контрол на дейностите по криптографска сигурност на класифицираната информация, съгласно чл. 2 от Наредбата за криптографска сигурност на класифицираната информация.

През отчетния период от ДКСИ са утвърдени 5 криптографски планове за използване на криптографски средства за защита на класифицираната информация на НАТО и на ЕС в национални КИС.

Международна дейност

Изминалата година е втора по ред, в която международното сътрудничество се осъществява в условията на COVID-19 пандемията. Благодарение на общите усилия на всички участници, известният застои от 2019 г., предизвикан от наложените тогава сторги ограничителни мерки беше преодолян. Въведени бяха нови инструменти, позволяващи процесите да продължат. 2021 г. показва, че успехът на тези инструменти е обусловен от споделянето на отговорности, на взаимното доверие и на ефективното сътрудничество между всички участници в процесите.

Като дългогодишен член на международната общност от компетентни органи в областта на защитата на класифицираната информация, ДКСИ активно участва в различни по характер и форма инициативи, диалози и формати. Целта на международната дейност на ДКСИ е да допринесе от една страна за развитие и задълбочаване на международните отношения на Република България във всички области на обществения живот, в които в процеса на сътрудничеството, се осъществява обмен на класифицирана информация, от друга да се изграждат механизми за гаранция на сигурността на чуждестранната класифицирана информация, предоставяна на България, а и на националната, предоставяна на други държави/международни организации.

В изпълнение на възложените със Закона за защита на класифицираната информация компетентности в областта на международното сътрудничество и в синхрон с външнополитическите приоритети на Република България и през 2021г. ДКСИ продължи да развива както двустранните отношения, така и дейности по линия членството в ЕС и НАТО. Основно място заемаха процесите, свързани с проучванията за надеждност на български граждани, работещи в структури на НАТО или ЕС, сътрудничеството с компетентните органи по сигурността на двете организации и с Националните органи по сигурността на държавите-членки с оглед гарантиране на надеждност на лицата, координация и контрол на процесите по защита на класифицирана информация на ЕС и НАТО на национално ниво. ДКСИ като Национален орган по сигурността за Република България, съгласно правилата на НАТО и ЕС продължи да представя националните позиции в работните формати с компетенции по защита на класифицираната информация. Особено внимание се обръща и на контактите с държави, чиито физически и юридически лица развиват икономическа дейност на територията на Република България или участват в управлението на търговски дружества, регистрирани по българското законодателство.

На основание на чл. 9, т. 6 от ЗЗКИ, ДКСИ организира, контролира и отговаря за изпълнението на задълженията за защита на класифицираната информация, съдържащи се в международни договори, по които Република България е страна. В този смисъл разширяването на вече изградената стабилна

международноправна рамка в областта на защитата на класифицираната информация е постоянен приоритет в дейността на Комисията.

В резултат на положените от ДКСИ усилия, Република България има сключени и влезли в сила споразумения с почти всички държави членки на НАТО и ЕС. Към декември 2021 г. в сила са 50 двустранни споразумения за взаимна защита и обмен, като три от тях, с Естония, Грузия и Великобритания, са за изменения на вече действащи споразумения.

През годината продължи поддържането на оперативни контакти със Службата на НАТО по сигурността, участието в брифинги за служителите по сигурността на информацията и в други работни органи в различни формати, организирани от Комитета по сигурността.

През 2021 г. ДКСИ продължи трайно установеното сътрудничество с компетентните национални служби и структури на НАТО при провеждането на процедури по проучване за надеждност на български граждани, кандидатстващи или заемащи позиции, изискващи издаването на сертификат за достъп до класифицирана информация на НАТО.

По силата на Закона за защита на класифицираната информация и на Решение на Съвета относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (2013/488/ЕС) Държавната комисия по сигурността на информацията е Националният орган по сигурността за Република България. В това качество, Комисията е натоварена с функции по контрол относно спазване на правилата за защита на класифицираната информация на Европейския съюз, предоставена на Република България в различни сфери на обществения живот. Законите компетенции на Комисията възлагат задачи по участие в дейностите на съответните подготвителни органи към Съвета на ЕС, форматите към Европейската комисия (ЕК) и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), както и тясно сътрудничество с партньорските структури от органите и институциите на ЕС. Представители на Комисията участваха в заседанията на Комитета по сигурността (CSC) към Генералния секретариат на Съвета (ГСС) на ЕС, Комитета по сигурността, формат „Осигуреност на информацията” (CSC (IA)) към ГСС на ЕС, Борда по акредитация на сигурността (CSC - SAB) към ГСС на ЕС, Експертната група по въпросите на сигурността в ЕК (ComSEG), Комитета по сигурността към ЕСВД, Борда по акредитация на сигурността към ЕСВД (EEAS - SAB).

Обучение по защита на класифицираната информация

Обучението е основна предпоставка за ефективност в цялостната дейност по защита на класифицираната информация. ДКСИ организира и провежда курсове за първоначално, текущо и тематично обучение, в които вземат участие длъжностни лица и други служители с отговорности в областта на защитата на класифицираната информация. С приоритет е провеждането на курсове за задължително първоначално обучение на служители по сигурността на информацията. Провеждат се и курсове за първоначално обучение на завеждащи и заместник завеждащи регистри, както и курсове за обучение на куриери.

Както през 2020 г., така и през 2021 г. обучението е една от дейностите на ДКСИ, които бяха най-силно засегнати от въведените противоепидемични мерки и ограничения във връзка с настъпилата обстановка, породена от пандемията COVID-19. Съобразно заповедите на министъра на здравеопазването част от обученията от

утвърдения график бяха отменени, което наложи планирането на нови графици за провеждането на извънредни курсове, така, че да се удовлетвори желанието на всички подали заявка за обучение. Екипът на отдел „Учебно-методическа дейност” към Дирекция „Човешки ресурси и учебно-методическа дейност” в ДКСИ използваше всяка възможност за провеждане на курсове при спазване на всички противоепидемични мерки.

През месеците януари и февруари 2021 г. провеждането на централизиран курсове за обучение по защита на класифицираната информация в Учебния център на ДКСИ в гр. Баня и в административната сградата на ДКСИ беше преустановено. Първите за годината курсове се реализираха през месец март (общо три на брой) и покриха отменените в края на 2020 г. обучения.

В периода март - декември 2021 г. бяха проведени 25 централизиран курсове за обучение по защита на класифицираната информация, в които са обучени общо 303 лица, разпределени както следва:

- обучение на ръководители на организационни единици - общо 7 обучени лица;
- обучение на служители по сигурността на информацията - общо 123 обучени лица, в т.ч.: първоначално обучение - 100 обучени лица и текущо обучение - 23 обучени лица.
- обучение на завеждащи и зам.-завеждащи регистратури - общо 157 обучени лица, в т.ч.: първоначално обучение - 138 обучени лица и текущо обучение - 19 обучени лица;
- обучение на куриери - общо 16 обучени лица.

Проведени са 2 тематични обучения (брифинги) по защита на класифицираната информация на ЕС и класифицираната информация на НАТО на 21 служители по сигурността на информацията в министерства, служби за сигурност и служби за обществен ред, притежаващи валидни сертификати за достъп до чуждестранна класифицирана информация.

Проведени са 4 изнесени обучения в организационни единици с лектори от ДКСИ.

Постигнатите резултати в областта на обучението се отразяват непосредствено върху общото състояние, законосъобразното и надеждно функциониране на Националната система за защита на класифицираната информация. Прилагането на мерките, способите и средствата за защита на класифицираната информация при създаване, обработване, съхраняване и пренасяне на документи, както и при организирането на работата в регистратурите за класифицирана информация, продължава да е приоритет в дейността на ДКСИ и компетентните органи от Националната система за защита на класифицираната информация.

Заклучение

През 2021 година Държавната комисия по сигурността на информацията запази устойчиво ниво на функциониране и продължи успешно да изпълнява възложените ѝ функции в необходимия обем, следвайки начертаните приоритети и водена от идеята за приемственост и последователност в дейността по осигуряване на необходимата защита на класифицираната информация. По този начин Комисията

запази водещото си място като централно звено в Националната система за защита на класифицираната информация. Нейната дейност продължава своята насока към непрекъснат анализ и оценка на рисковете и опасностите пред Националната система за защита на класифицираната информация и предлагане на решения за нейното развитие и усъвършенстване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДКСИ:

ЦВЯТКО ГЕОРГИЕВ